

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hátra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hátra 2 k. 40 l.

HIRDETÉSEK:
4-hasos polt sor egyszer 20 ft,
minden következőnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 322.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 23. sz.
TELEFON-SZÁM: 124.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Hétfő, augusztus 17.

Három oldalról bevonultunk Szerbiába.

Olaszország nem monarchia ellenes.

Szabács megvétele. — Sikerült támadás a felső Drinánál. — Pozsarevácot kiűritették a szerbek. — Nistől délre menekül a szerb udvar. — Az első sebesültek a fővárosban. — Itália nyilatkozata a berlini külügyi hivatalban. — Nincs hír a tengeri eseményekről. — Japán katonai intézkedéseket tesz.

Távtratt tudósítás.

Az Európára szétnyúló hadiszínterekről ma nem érkeztek nagyobb jelentőségű hírek. A hivatalos számszavuságba burkolt hiradásokból az tűnik ki, hogy a monarchia hadereje most már döntő erővel lép föl három helyen is Szerbiában: a Drinán átkelve, a Száván Szabács felől bevonulva és a Pozsarevác kiűritéséről szóló hírek szerint a Dunának erről a feléről is diadallal vonulnak előre csapataink.

A többi harcokról hallgat a hivatalos krónika és nincs hiteles hír a tengeri mérközésekről sem. Ellenben a diplomáciai események jelentősek: *Olaszország Berlinben szövetséges hűségét igazolja*, Törökország pedig Romániával tanácskozva lép föl.

Menekül a szerb király.

Bukarestből jelentik: Nisből érkező jelentések szerint a szerb főhadiszállást délre, valószínűleg Üszkübbe helyezték át. Megerősítik, hogy az udvar elhagyta Nist és a király a hercegekkel és kormányval szintén Üszkübbe vonul vissza. — György herceg, aki résztvett a harcokban, hír szerint megsebesült.

Áthatoltunk a Drinán.

Budapestről jelentik: Csapataink augusztus 14-én heves harcok után az ellenséget már hosszabb idő óta megerősített erősen megszállt hadállásából a Drina keleti partjának magaslatairól *Losnica* és *Ljesnica* közelében megverték. Itt és Szabácsnál augusztus 14-én délután és 15-én éjjel a szerbeknek támadásait visszavetettük. Ma folytatták csapataink az előnyomulást. Idáig egy zászlót, két ágyut, két gépfegyvert zsákmányoltunk. Az ellenség veszteségei súlyosak, de a miénk se jelentéktelenek.

Budapest, augusztus 16. (Táviroda cenzurálva.) Tegnap jelentett Drina menti harcok csapatainknak erős ellenség feletti döntő győzelméhez vezettek. Az ellenség Valjevó felé visszaszorítottatott. Számos foglyot ejtettünk, sok a hadi zsákmány. Az el-

lenség üldözése legteljesebb mértékben folyik. Csapataink nagy bátorsággal harcoltak erős állásokban lévő, számra nézve egyenlő erejű ellenséggel, különösen bátorsággal küzdött a varasdi 16. gyalogezred.

Pozsarevácot kiűritették.

Szófiából jelentik: Pozsarevácba érkező menekültek azt beszélik, hogy

a szerbek Pozsarevácot egészen kiűritették.

A városban két eskadron szerb lovasság volt, amely szintén elhagyta a várost. (Pozsarevác Szerbia északkeleti részének, a Dunától 25–30 kilométerre fekvő városa, Semendriától délfelé. Eléggé fontos vasuti gőcpont)

Hogy foglaltuk el Szabácsot?

Zimony, augusztus 13. A szabácsi hőstetben a szabadkai háziezrednek, a 86. gyalogezrednek is része volt. Amikor a Száva közepéig értek katonáink, a szerb partokon megkezdtek a tüzelést. Paraszti ruhába öltözött, napszámos külsejű emberek, akiknek katona voltát csak a puska jelezte, faggastyánok és asszonyok képezték a szerb katonaságot. A tüzelés közben a 44. gyalogezred egyik alezredese ballábán megsérült, úgy, hogy vissza kellett fordulnia.

Az alezredes tisztiszolgája, aki közvetlen mellette állott, amikor a golyó érte, mesélte a Száván való átkelést.

— Az alezredes ur vezette a csapatot, én közvetlen mellette álltam. A Száva közepén lehettünk, amikor a szerbek előbujtak rejtekhelyeikről. Nem volt rajtuk katonaruha, az egész felszerelésük egy puska és tölténytáska volt. Mikor az első lövések elhangzottak, erős tüzelést kezdtünk. Egyszerre csak az alezredes ur felém fordul és azt mondja:

— Kinder, ich bin getroffen, Führt mich zurück. (Fiúk, megölttek. Vigyetek vissza.)

Mellette álltam, ránéztem, látom, hogy ballábát érte a golyó. Mindjárt visszavittem a partra, ott kivették lábából a golyót, sebet kimosták és nyugvóra helyezték. Most megyünk

Budapest—Bécs, augusztus 16.

Bécsbe és ha Isten megsegít, két hét múlva megint megyünk az ellenség ellen.

A jóizü, bátor katona *Gregor István* spartini gazdálkodó.

Az alezredes sebesülése nem akadályozta meg a katonákat, hogy a legerősebb tüzelést meg ne kezdjék. Közben a horvát partokon megdördültek az ágyúk és amikor az első golyó szerb partot ért, eszeveszett rohanással menekültek a szerbek, ki merre látott.

Ágyudörgés közepette vonultak be a katonák Szabácsba és megszállták a várost.

Rengeteg szerb halott és sebesült van, a magyar katonák közül alig néhány kapott könnyebb sebet.

Röggel hat órakor már a 86. gyalogezrednek a katonái is oda át voltak Szabácsra.

Budapestről jelentik: A Szabácsnál küzdött seregtől negyvenkét sebesült érkezett ide. A sebesültek közül csak ötnek súlyos az állapota. Valamennyit tábori ágyakon szállították a kórházakba. A sebesültek szállításánál nagy néptömegek gyűltek össze és lelkesen tüntettek a szabácsi hősök mellett. A könnyebb sebesültek máris visszakivánságnak a harctérre. A sebesültek közt van egy alezredes is, aki a lábán kapott sebet.

Eheznek Montenegróban.

Szarajevó, augusztus 16. A Südslavischer Correspondenz jelenti: Egyre tart a szerb katonák szökése, de az utóbbi napokban számos montenegrói katonaszökevény is ájtott a határon. Valamennyien éhségről panaszkoznak. Különösen a montenegrói katonák beszélik, hogy táborukban nagy az éhínség.

Bécs, augusztus 15. A Südslavische Correspondenz jelenti Raguzából: A montenegróiak egyre folytatják Theodo bombázását, de megállapítható, hogy a lövedékek nem tettek semmi kárt erődtümenyeinkben. A montenegróiak nagyon rosszul kezelik ágyúikat. Eddig egyetlen emberünk sem sérült meg. A mi lövedékeink eddig is tetemes kárt okoztak a montenegrói hadállásokban.

A montenegrói hadsereget, melyek területükre be akartak nyomulni, visszavetettük.

Vilmos császár elutazott Berlinből.

Berlin. Vilmos császár Berlinből elutazott. Elutazása alkalmával átiratot intézett a polgármesterhez, amelyben megköszöni a nép szeretetének és vonzalmának megnyilvánulását, s kijelenti: bizik Istenben, aki az igaz ügyet győzelemre fogja vezetni. A császár a birodalmi kancellárt, birodalmi kormányzót, porosz államminisztereket s államkormányzót a kormányügyek önálló vezetésére hatalmazta fel elutazása alkalmából.

A német flotta harcai.

Berlin: A Wolf ügynökség jelenti: Angol hívatásos körök külföldön azt a hírt terjesztik, hogy az Északi tengeren nagy tengeri ütközet volt, amelynek során az angolok négy, a németek pedig huszonkét hajót veszítettek. Ez a hír teljesen alaptalan s nyilvánvaló célja a semleges külföld félrevezetése.

Az angoloknak eddig nem volt bátorságuk a német tengerpart közelébe merészkedni.

Ép ily valótlan az a hír is, hogy angol csapatok szálltak partra Belgiumban s ott a belgákkal egyesülve egy német lovasezredet megsemmisítettek. Angolok még egyáltalán nem szálltak partra Belgiumban.

Berlin, augusztus 16. A németek elfoglalták Aland szigetét.

Milánó, augusztus 16. „A Corriere della Sera” jelenti Stockholmból: Megbízható forrásból nyert értesülések szerint az orosz és német flotta között Aland szigeténél harmadik csata volt.

Az orosz flottát a finn öbölbe vetették vissza.

Alandot a németek elfoglalták. Az egyik súlyosan megsérült cirkálót a németek állítólag elfogták.

Az orosz harctér

eseményei.

Bécs: Északon csapataink a Visztula nyugoti részeiben folytatják előnyomulásukat. El folyó keleti vidékein is folynak az előnyomulás hadműveletei.

Krakko, augusztus 13. Az Orosz-Lengyel-országban élő parasztok organizációt alkottak és a lövészekkel együtt szállnak haza Oroszország ellen. A Lengyelország felszabadításáért folyó küzdelem egyre nagyobb méreteket ölt.

Bécs, augusztus 15. Galíciai ukrániai lakossága kitörő lelkesedéssel üdvözlö az orosz járom elől való felszabadulást. Az ukrán lapok felszólítják a lakosságot önkéntes csapatok szervezésére, hogy a hadsereggel egyesülve vonuljanak Ukrania új fővárosába.

Bécs, augusztus 16. A Corr. Bureau jelenti: Jelentették, hogy az orosz kormány intézkedéseinek megtorlása képen több a monarchia területén tartózkodó orosz diplomatát a többek között Iglsteröm volt szarajevói orosz konzulátus letartóztaták, minthogy kitünt, hogy Iglsteröm betegeskedik, elrendelték szabadonbocsátását.

Lemberg, augusztus 15. A Curier Lwowski jelenti: Kielcében vasárnap óta megszünt a város eddigi orosz adminisztrációja. Még a határőrök is eltűntek. A városban egyébként csend uralkodik.

Olaszország megnyilatkozik.

Berlin augusztus 16. Wolf ügynökség jelenti, minthogy az a hír terjedt el, hogy az olasz kormány monarchia ellenes magatartást tanúsít, az olasz kormány utasította Berlini diplomáciai ügyvivőjét, hogy a híreket cáfelja meg. A diplomá-

ciál ügyvivő a végből megjelent a német külügyi hivatalnál, hogy ott is bejelentse azt a cáfolatot.

Románia a monarchia mellé áll?

Bukaresti híradás szerint a koronatanácsnak azt a határozatát, amely szerint Románia megfogja tenni mindazaz intézkedéseket, amelyek határainak védelmére szükségesek,

politikai körökben Oroszország ellen irányulóknak tekintik.

A határozat azokat is kielégíti, akik még most sem mentesek bizonyos bizalmatlanságtól Bulgária iránt. Romániában, úgy mondják, nincs politikai párt, sem komoly politikus, aki arra a feltevésre hajlanék, hogy Ausztriának és Magyarországnak román terület megsértése lenne szándéka. Ellenben széles körökben elterjedt az az aggodalom, hogy

ilyen tervvel orosz részről foglalkozhatnak, ha a román politika nem mutatna engedelmességet az orosz birodalom irányában.

Igaz ugyan, mondják továbbá, hogy az orosz csapatokat visszavonták Besszarábiából, de nem lehet tudni, nem küldenek-e oda rövidesen másokat. Ami Bulgáriát illeti, kétségtelen tény, hogy a viszony Bukarest és Szófia között a határc incidensek tisztázása következtében kedvezőbbé vált s román részén meg van az a komoly kívánság, hogy ez a javulás tartós legyen és megerősödjék. A bukaresti nem hivatalos köröknek arról a szerepről való felfogása, amely most Romániára vár, úgy jellemezhető, hogy az országnak mindenki vel szemben meg kell védenie teljes önállóságát és készen kell rá lennie, hogy a helyes pillanatban belekapcsolódjék az eseményekbe. Ez utóbbiak lefolyásától fog függni, milyen utat választ majd Románia. Románia becsvágya arra fog irányulni, hogy a kínálkozó helyzeteket úgy használja ki, hogy az európai államok sorában való tekintélye, amely a tavalyi események során nem kis mértékben emelkedett, a most megindult nagy válság megoldása után erőben csak még nyerjen. Ehhez, úgy mondják, szükséges, hogy

Románia a jövő fejleményekbe elhatározó módon kapcsolódjék bele, amiből aztán majd területének megnagyobbodása és ezzel általában az ország becsvágyának kielégítése fog következni.

E megfontolások közepette az itteni politikai körök nincsenek kétségben az iránt, hogy e nagy cél elérésének feltétele az eddigi politikának feladása, amely tudvalevően abban csúcsosodik ki, hogy a bukaresti béke minden körülmények között a maga teljességében fentartandó.

Konstantinápoly, augusztus 16. A magyar távirati iroda tudósítója jelenti: Taladt belügyminiszter, valamint Halil kamarai elnök ma Bukarestbe utaztak.

Japán fenyegetés.

Pétervárról jelentik: Japán katonai akcióba kezdett. A japán hajóhadat máris összevonták.

H I R E K.

— A király születésnapja az aradi várbán. Az egész monarchiában minden város és falu készülődik rá, hogy őfelsége születésnapját az idén a szokottnál is nagyobb fényvel, a szokottnál is impozánsabban ülj meg. Az ünnepségek sora Aradon holnap délután a várbán kezdődik meg. A katonaság ágyúlovások közt vonul fel és megkoszoruzza a királynak a vár főterén levő szobrát. Holnap este zenés takarodó lesz, amelyre a polgárság megtette az előkészületeket, hogy holnap este fényes illuminációval adja tanujelét lojalitásának.

— Az aradi máv. üzletvezető kitüntetésére. A király személye körüli magyar miniszter előterjesztésére Pfeiffer Gyula aradi és Bernáth Kálmán szabadkai államvasuti üzletvezetőknek, nyugalmába vonulásuk alkalmából,

sok évi hű és buzgó szolgálataik elismerésül, a magyar királyi udvari tanácsosi címet díjmentesen adományozta. Pfeiffer Gyula megérdemelt kitüntetésére őszinte örömmel találkozott Aradon, ahol a volt üzletvezető közbecsülésben állt.

— A király a haditudósítókhoz. Bécs, augusztus 16. hiv. jel. A főhadiszállás haditudósítói parancsnokától az osztrák-magyar és külföldi haditudósítók szállásukra érkezésekor tudlevőleg hódoló üdvözlőt küldtek őfelségéhez, amelyre a király parancsából a haditudósítói szállásra a következő távirat érkezett. O cs. és apost. kir. felsége kegyeskedett a haditudósítók hódolatát kegyes köszönettel tudomásul venni. Ezt a táviratot Böhm ezredes felolvasta az összegyűlt haditudósítóknek, akik azt őfelsége viharos éljenzésével fogadták.

— Tüzérkatoná bucsuja gyerekeitől. Ma délelőtt megkapó jelenet játszódott le az aradi utcákon. Az itthonmaradt kiszertmillsi tüzerek bucsuztak Aradtól végig vonulva a városon. A derék tüzereket Arad utcáin végig meghatározták a polgárság lelkesen éltette mindenütt a hadbavonuló vitézeket. Maga a menet ritka és felemelő látványt nyújtott, mindenütt, a tüzerek sapkáin, a nyergen, löszerszámon, ágyúkon, municions kocsikon tarka virágok, zöld tölgyfalombok, de az uniformisos sor a virágokon kívül más is tarkította: nemzetiszínű zászlók nagy tömege, amelyeket büszkén lebegtettek a tüzerek. S a zászlón ott volt a fölírás:

Életünket és vérünket
hazánkért!

Könnyekig megindította a publikumot, hogy igen sok tüzért családja is végig kísért a városon. Az egyik tüzér a vezető lovon ülve a kantárt foga közé vette, két karján pedig két kis gyermekét tartotta. Egyik tüzér mellett a bakon felesége s kis leánya ültek. — Ugyancsak ma, a délutáni órákban bucsuzott el a 33. gyalogezred itthonmaradt menetzászlója. A „Marchbataillon” hosszabb gyalogulat tesz s gyakorlatokat végez.

— Miért foglalták le a sárvári selyemgyárat? A miniszterelnökségi sajtóiroda jelenti: Két napja bejárta az összes lapokat az a hír, hogy a katonaság lefoglalta a francia tulajdonú képező sárvári selyemgyárat. Ezzel a hírrel kapcsolatban az az önkényes kombináció látott napvilágot, hogy a gyár lefoglalása azért történt, mert az francia tőkét képvisel. Minthogy ebből a hírből a vidéki közgazdaság sajnálatosan azt a következtetést vonja le, hogy a francia tulajdonú képező gyáronkat önkényesen le lehet foglalni, figyelmetnünk kell arra, hogy a sárvári selyemgyár más selyemgyárhoz hasonlóan lőgyapot gyártással is foglalkozik s miután a gyárban nagyobb mennyiségű lőgyapot volt készületben, melyre a hadvezetésnek szüksége volt s minthogy az 1912. LXVIII. t. c. 18. és 19. szakasza egész világosan feljogosítja a hadvezetőséget a rekvirációnak arra a nemére, amely a jelen esetben megtörtént, a hadvezetés eljárása teljesen jogos volt tekintet nélkül arra, hogy a sárvári gyár francia tőkével alapított-e, vagy sem.

— Két aradi testvér az orosz harctéren. Ma jelentkezett a katonaságnál egy tartalékos tiszt, aki egyenesen Párisból menekült el, hogy a haza iránti kötelezettségének eleget tegyen. Az illető Babescu Viktor tartalékos tüzerhadnagy, Babescu Gyula nyug. állami tisztviselő fia, aki mint tanár egyetemi felsőbb tanulmányokat folytatott Franciaországban. Érdekes, hogy hadba kelt Babescunak egy másik fia is, Babescu Elek, aki aktív honvédszázados. Mind a ketten az orosz harctérré mennek.

— Nincs szolgálati év. A Corr. Wilhelm jelenti: Őfelsége engedélyével elrendelték, hogy a hadiállapot idejére a szolgálatban levő valamennyi tisztet fölmentsék a szolgálati év viselése, a lovastiszteket pedig a cartouche hordása alól. A tábort szolgálatban a szolgálatban létet ezentul egyszerű, a bluzon kívül viselt bőrv jelzi.

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.